

Zážitková veda namiesto nudy. Na prírodovedeckej fakulte a v botanickej záhrade prebieha denný STEM tábor	2
Online, nasekosice.sk, 11. 7. 2026, 8:52	
Vyrobiť chlad je dvakrát náročnejšie než kúrenie. Košickí odborníci upozorňujú na fenomén klimatizácií	2
Online, nasekosice.sk, 11. 7. 2026, 13:33	
Prehľad kultúrnych udalostí na štvrtok 16. júla	4
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 15. 7. 2026, 17:00	
Erik Sikora - Krídla motívov	5
Online, kamdomesta.sk, 16. 7. 2026, 0:14	

Zážitková veda namiesto nudy. Na prírodovedeckej fakulte a v botanickej záhrade prebieha denný STEM tábor

11. 7. 2026, 8:52, Zdroj: nasekosice.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Laura Holánová, hovorka UPJŠ OR hovorkyňa UPJŠ, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Botanická záhrada UPJŠ

Dosah: 613 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 120 EUR

Zážitková veda namiesto nudy. Na prírodovedeckej fakulte a v botanickej záhrade prebieha denný STEM tábor

Dnes 08:30

Rýchly súhrn článku

Na Prírodovedeckej fakulte a v **Botanickej záhrade UPJŠ** v Košiciach prebieha prvý turnus denného STEM tábora pre 24 žiakov 5. a 6. ročníka. Program spája biológiu, geografiu, chémiu, matematiku a informatiku do zážitkového učenia vrátane experimentov, programovania a práce s LEGO robotmi. Tábor organizuje Národné centrum pre digitálnu transformáciu vzdelávania na **UPJŠ** s podporou projektu DiTEdu a druhý turnus sa uskutoční 20. – 24. júla pre starších žiakov.

Prvý turnus denného STEM tábora sa koná 13. – 17. júla na **UPJŠ** v Košiciach a v Botanickej záhrade.

Zúčastňuje sa ho 24 žiakov 5. a 6. ročníka.

Súčasťou programu sú chemické experimenty, programovanie mobilných aplikácií, práca s LEGO robotmi a matematické či geografické úlohy.

Aktivity pripravili lektori z NCDTV na **UPJŠ** s dôrazom na praktické skúsenosti a vlastné objavovanie.

Druhý turnus pre 24 žiakov 7. – 9. ročníka sa uskutoční 20. – 24. júla.

V priestoroch Prírodovedeckej fakulty a Botanickej záhrady **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach prebieha od pondelka do piatka (13. - 17. 7.) prvý turnus denného STEM tábora pre 24 žiakov 5. a 6. ročníka. Tábor prepája biológiu, geografiu, chémiu, matematiku a informatiku do zážitkového učenia. Informovala o tom **hovorkyňa UPJŠ** v Košiciach **Laura Holánová**.

LEGO aj chémia

Podľa nej sú súčasťou programu chemické experimenty, programovanie mobilných aplikácií, práca s LEGO robotmi, objavovanie prírody aj riešenie zaujímavých matematických a geografických úloh.

„Deti pri týchto aktivitách využívajú digitálne technológie a zároveň si osvojujú nové vedomosti a zručnosti a získavajú priateľstvá i nezabudnuteľné zážitky,“ uviedla hovorkyňa.

Veda zážitkom

Aktivity pripravili lektori z Národného centra pre digitálnu transformáciu vzdelávania (NCDTV) na **UPJŠ** tak, aby deti spoznávali vedu prostredníctvom vlastného objavovania a praktických skúseností. Ako priblížila lektorka biologickej časti programu Anna Mišianiková, deťom chcú ukázať, že biológia nie je len o učebniciach.

„Počas aktivít sa stanú malými botanickými výskumníkmi, budú porovnávať LEGO modely so skutočnými rastlinami a objavovať, ako sa rastliny prispôbujú prostrediu, v ktorom žijú,“ zdôraznila. Lektorka aktivít z geografie Zuzana Jutková doplnila, že ich cieľom je predstaviť geografiu hravou a zážitkovou formou.

Svet technológií

Program ponúka aj aktivity z informatiky, ktoré budú venované programovaniu hier, vytváraniu aplikácií, umelej inteligencii a téme online bezpečnosti.

Denný STEM tábor **UPJŠ** v Košiciach je organizovaný NCDTV s podporou národného projektu DiTEdu. Druhý turnus pre 24 žiakov 7. až 9. ročníka a ekvivalentných ročníkov osemročných gymnázií sa uskutoční od 20. do 24. júla.

text: TASR

ilustračné foto: TASR

Vyrobiť chlad je dvakrát náročnejšie než kúrenie. Košickí odborníci upozorňujú na fenomén klimatizácií

11. 7. 2026, 13:33, Zdroj: nasekosice.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 613 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 120 EUR

Vyrobiť chlad je dvakrát náročnejšie než kúrenie. Košickí odborníci upozorňujú na fenomén klimatizácií

Dnes 13:00

Rýchly súhrn článku

Košickí odborníci upozorňujú, že používanie klimatizácií bude rásť, najmä so starnutím populácie a pribúdajúcimi vlnami horúčav. Článok porovnáva rozdiely medzi Slovenskom a južnými krajinami Európy v spotrebe energie na chladenie a vysvetľuje ich klímou, urbanizáciou aj tým, odkedy sa klimatizácie masovo používajú. Zároveň poukazuje na to, že ochladzovanie je energeticky náročnejšie a že otepľovanie v Strednej Európe bude pokračovať.

Slovensko patrí medzi európske krajiny s nižšou spotrebou energie na klimatizovanie, kým južné štáty chladia výrazne viac.

Vlhký vzduch sa ochladzuje ťažšie a časť južnej Európy leží v subtropickom pásme, čo zvyšuje potrebu klimatizácie.

Klimatizácie sú výraznejším fenoménom miest; v južných krajinách žije v mestách približne 70–85 % populácie, na Slovensku asi polovica.

Na Slovensku sa klimatizácie výraznejšie rozšírili až v poslednom desaťročí, často ide o modernejšie a úspornejšie zariadenia.

V Strednej Európe narastá počet tropických dní a očakáva sa pokračovanie otepľovania aj vln horúčav.

Klimatizáciu využívame čoraz častejšie a trend sa ešte zvýrazní, keď populácia zostarne. Medzi európskymi krajinami sú však závažné rozdiely. Slovensko patrí na chvost v spotrebe energie na klimatizovanie, južanské krajiny však ochladzovaním nešetria. Nie je to iba preto, že u nich leto trvá dlhšie.

Fenomén miest

Rolu zohráva aj vlhký vzduch, ktorý sa ochladzuje ťažšie. Veľká časť Španielska, Grécka či Talianska tiež leží v subtropickom pásme, ktoré je výrazne teplejšie.

„Je preto prirodzené, že tam panujú vyššie teploty a letné obdobie trvá podstatne dlhšie, takže investícia do klimatizácie má väčší ekonomický zmysel. Na Slovensku síce zažívame vlny horúčav, no väčšinou sa domácnosti cez noc ešte dokážu prirodzene vyvetrať. Ak však nočné teploty neklesajú pod približne 25 stupňov Celzia niekoľko týždňov, bez klimatizácie sa bývanie stáva veľmi náročným,“ hovorí Ladislav Novotný z Ústavu geografie Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Ochladzovacie zariadenia sú zároveň fenoménom miest. Vo veľkých aglomeráciách Južnej Európy je klimatizáciou vybavená drvivá väčšina domácností, zatiaľ čo na vidieku je jej rozšírenie menšie. Rozdiel je aj v miere urbanizácie. U nás žije v mestách približne polovica obyvateľov, zatiaľ čo v južných krajinách ide o 70 až 85 percent populácie.

Odchýlky sú aj v tom, odkedy sa klimatizácie začali používať vo veľkom. V južných štátoch boli bežnou súčasťou domácností už v 90-tych rokoch a na začiatku nového tisícročia. Na Slovensku sa výraznejšie rozšírili až počas posledného desaťročia.

„To znamená, že u nás sa vo väčšej miere inštalujú modernejšie a energeticky úspornejšie zariadenia, takže priemerná spotreba jednej klimatizačnej jednotky je nižšia ako v krajinách, kde stále funguje množstvo starších systémov. Na Slovensku klimatizácie zvyčajne pracujú len niekoľko týždňov počas leta, zatiaľ čo na juhu bývajú v prevádzke prakticky od mája až do konca októbra,“ upozorňuje Novotný.

Vlny horúčav

Aj v Strednej Európe však kontinuálne narastá počet tropických dní. Otepľovanie bude pokračovať a spolu s ním budú narastať aj vlny horúčav. Súčasná generácia mladých ľudí už nemôže rátať s tým, že sa klimatické podmienky vrátia do stavu pred niekoľkými desaťročiami.

„Európa sa vo všeobecnosti otepľuje približne až dvakrát rýchlejšie ako ostatné kontinenty. Keď sa hovorí o globálnom oteplení o jeden či dva stupne, môže to znieť ako zanedbateľná zmena. Ide však o celosvetový priemer. V praxi sa klimatická zmena prejavuje najmä nárastom počtu veľmi horúcich dní,“ myslí si Pavol Nejedlík z Ústavu vied o Zemi Slovenskej akadémie vied.

Na Slovensku sme napríklad v období rokov 1961 až 1990 zaznamenávali približne 10 až 15 tropických dní ročne – teda dní, keď teplota dosiahla aspoň 30 stupňov Celzia. Dnes ich máme približne 25. „Takže v nížinách máme takmer celý mesiac v roku dni s teplotou nad 30 stupňov, počas ktorých je potreba chladenia prirodzene vyššia. Nejde pritom ani tak o absolútne rekordy, ako bol nedávny údaj nad 41 stupňov Celzia. Dôležitejšie je, že sa výrazne zvýšil počet dní s teplotami medzi 30 až 35 stupňov. Práve to vytvára dlhodobý tlak na využívanie klimatizácií,“ upozorňuje Nejedlík.

Doba paradoxov

Klimatizácie neslúžia iba na ochladzovanie vzduchu, ale aj na znižovanie jeho vlhkosti. Práve v prímorských oblastiach má táto funkcia veľký význam, pretože obmedzuje vznik plesní a ďalších problémov spôsobených nadmernou vlhkosťou. Aj preto sú klimatizácie v južných krajinách počas leta často zapnuté aj v situáciách, keď samotná teplota ešte nie je extrémne vysoká.

František Vranay zo Stavebnej fakulty Technickej univerzity v Košiciach však upozorňuje, že žijeme v ére paradoxov.

„Požiadavky ľudí na tepelný komfort by sa mali trochu zrealizovať, pretože klimatizácia má dopad nielen na spotrebu energie, ale aj na zdravie. Zaujímavým paradoxom je, že vyrobiť chlad je energeticky takmer dvojnásobne náročnejšie ako vyrobiť teplo. Chladenie je preto z ekonomického aj energetického hľadiska nákladnejšie. Na druhej strane, vykurovanie je v našich podmienkach nevyhnutnosťou, pretože bez neho by boli vnútorné teploty v zime príliš nízke. Bez klimatizácie sme však dlhé roky dokázali fungovať, takže ide predovšetkým o otázku pohodlia.“

Šesť percent svetových emisií

Odborníci tiež pripomínajú, že zatepľovanie budov neprináša výhody len počas zimy. Tepelná izolácia pomáha nielen znižovať tepelné straty, ale zároveň obmedzuje prehrievanie miestností počas leta.

Napriek tomu zostáva klimatizácia jedným z najjednoduchších a technicky najľahšie realizovateľných spôsobov, ako zabezpečiť tepelný komfort počas horúčav.

Každý však môže urobiť niečo aj vo svojom okolí. Napríklad vysádzať stromy alebo vytvárať viac zelene, ktorá pomáha ochladzovať prostredie. Z globálneho hľadiska však takéto opatrenia problém nevyriešia.

„Príčinou klimatickej zmeny je rast koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére a na jej zmiernenie je potrebná zmena správania celej spoločnosti. Európska únia síce patrí medzi lídrov v snahe obmedzovať emisie, no sama produkuje len približne šesť percent svetových emisií skleníkových plynov. Preto je riešenie možné len pri spolupráci na celosvetovej úrovni,“ dodáva Nejedlík.

Populácia starne

Generácia, ktorá vyrastala v 70. a 80. rokoch, si klimatizácie v bytoch prakticky nepamätá. Používali sa len vo veľmi špecifických prípadoch, napríklad pri veľkých počítačoch alebo v niektorých technologických prevádzkach. Dnes je situácia úplne iná.

„Keď sa prejdete po sídliskách v Košiciach alebo Bratislave klimatizačné jednotky vidíte takmer na každom druhom balkóne. Je to jasný dôsledok meniacej sa klímy,“ upozorňuje Nejedlík.

V blízkej budúcnosti sa dopyt po ochladzovaní vnútorných priestorov ešte zvýši.

Súvisí to aj so starnutím populácie. Na juhu Európy je podiel seniorov vyšší a práve oni patria medzi skupiny, ktoré klimatizáciu zo zdravotných dôvodov potrebujú najviac. Na Slovensku zatiaľ nie je tento podiel taký vysoký, no v najbližších desaťročiach bude rýchlo narastať. Aj to bude zrejme zvyšovať dopyt po klimatizáciách a následne aj spotrebu elektrickej energie,“ uzatvára Ladislav Novotný.

text: Lukáš Mano

ilustračné foto: Mário Medzihradský

Prehľad kultúrnych udalostí na štvrtok 16. júla

 15. 7. 2026, 17:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Botanická záhrada UPJŠ**

Prehľad kultúrnych udalostí na štvrtok 16. júla

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: +421 2 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk

Technická podpora: 0905/505 721

16.00 Živá gajdošská kultúra Hornej Oravy (16. - 19. júla)

- prezentácia, revitalizácia, udržiavanie gajdošskej tradície, odborné prednášky a prezentácie výroby gájd, komorné koncerty, výstavy, workshopy

Oravská Polhora, Rabča, Rabčice, Sihelné

16.00 32. medzinárodné sympóziu umeleckého šperku a iných médií Kremnica ´26 - vernisáž

Výstava potrvá do 30. augusta

Kremnica, expozícia Líce a rub peňazí, Štefánikovo námestie č. 10/19

16.00 Rozhybkosti 2026 - Festival tanečných domov, spevu a ľudových remesiel (16. - 19. júla)

Východná, amfiteáter

17.00 Erik Sikora: Krídla motívov - vernisáž

Výstava potrvá do 15. septembra

Košice, **Botanická záhrada UPJŠ**, Mánesova 23

18.00 Jakub Strýček, Denis Braunt: Artist talk - kurátorská prehliadka výstavy

Bratislava, Atelier XIII, Panská č. 13

19.00 Bardotky - premiéra českej komédie

18.00 h - Stretnutie s Pavlínou Pořízkovou, Evou Holubovou, režisérkou Hanou Hendrychovou a producentkou Pavlou Krečmerovou

Bratislava, Cinemax Bory Mall, Lamač

19.00 Autorský večer s Pavlom Bakajsom v Levoči

Prezentácia debutovej zbierky Zošit Milana Demka

Levoča, Knižnica Jána Henkela, Námestie Majstra Pavla č. 58

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese calendarium.tasr.sk

vgr

Autor: VGR

Erik Sikora - Krídla motívov

📅 16. 7. 2026, 0:14, Zdroj: kamdomesta.sk Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Botanická záhrada UPJŠ

Dosah: 1 229 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 172 EUR

Erik Sikora - Krídla motívov

Vernisáž: 16. 7. 2026, 17.00

Kurátorka: Zuzana Janečková

Trvanie výstavy: 17. 7. 2026 – 15. 9. 2026

Botanická záhrada UPJŠ, Mánesova 23, Košice

Výstava s názvom Krídla motívov predstaví divákovi najnovšiu tvorbu multimedialného umelca Erika Sikoru, ktorý žije a pôsobí v Košiciach. Pôjde o rozsiahlu sériu akvarelov rôznych rozmerov, vytvorených špeciálne pre túto výstavu v Botanickú záhradu v spolupráci s Východoslovenskou galériou. Najviac akvarelov bude „vyrastať a popínať sa“ v skleníku s motýľmi, na čo odkazuje aj samotný názov výstavy. Keďže pôjde – tak ako minulý rok – o výstavu dvojdomú, časť akvarelov sa bude ukrývať aj v Pohyblivej krajine na nádvorí hlavnej budovy Východoslovenskej galérie. Diela budú v obidvoch priestoroch vystavené extrémnejším podmienkam súvisiacim so zmenami počasia, teplôt a vlhkosti. Väčšina akvarelov bude adjustovaná medzi sklá, môžeme ich teda vnímať aj ako ďalšie skleníky, no niekoľko z nich bude aj v priamej interakcii s prostredím. Erik Sikora je známy predovšetkým videami, hudbou a performanciami, teraz sa

však vrhol na maľovanie a strašne ho to baví. Táto výstava bude ozajstnou pastvou pre oči, a keďže Erik nie je len Džumelec, bude to aj veľké dobrodružstvo – cesta do stredu akvarelu.

Východoslovenská galéria v spolupráci s Botanickou záhradou **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.